

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології
Кафедра психології розвитку

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психотерапія дітей та підлітків

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Психологія»

Спеціальність С4 Психологія

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психотерапія дітей та підлітків
Викладач	Паркулаб Оксана Григорівна
Контактний телефон викладача	+380342596136
E-mail викладача	oksana.parkulab@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/ заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі здобувачам вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, можуть надаватися з використанням технологій дистанційного навчання.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна є складовою фахової підготовки майбутніх психологів. Її зміст спрямований на формування у здобувачів освіти системи базових знань про теоретичні засади, принципи, методи і технології психотерапевтичної допомоги дітям і підліткам у процесі психологічного супроводу, консультування та корекції. практичних навичок надання психотерапевтичної допомоги дітям і підліткам у різних життєвих ситуаціях. У межах курсу розглядаються сучасні наукові підходи та методи дитячої й підліткової психотерапії (психоаналітичний, когнітивно-поведінковий, гуманістичний тощо), вікові особливості психічного розвитку дитини, роль сімейного контексту у виникненні емоційно-поведінкових порушень, а також специфіка встановлення терапевтичного контакту з юними клієнтами. Головна увага приділяється розвитку професійних компетентностей майбутніх психологів у сфері діагностики психоемоційних станів, вибору психотерапевтичних стратегій, застосування методів ігротерапії, арттерапії, казкотерапії та різних форм роботи. Вивчення дисципліни забезпечує формування професійної компетентності майбутніх фахівців у сфері дитячої та підліткової психотерапії, розвитку професійно значущих якостей дитячого психотерапевта (емпатії, толерантності, рефлексивності та етичної відповідальності тощо).

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

полягають у засвоєнні філософсько-епістемологічних, загально-теоретичних основ і організаційно-методичних засад сучасної дитячої психотерапії, принципів надання психотерапевтичної допомоги, прийнятих у відповідному напрямі; набутті належної психотерапевтичної ерудиції і виробленні базових терапевтичних умінь і навичок; формуванні професійно значущих якостей особистості, фахової культури і етики дитячого психотерапевта. У процесі вивчення дисципліни студенти повинні:

- знати основні концепції, напрями та методи психотерапії дітей та підлітків;
- розуміти специфіку психотерапевтичного процесу в дитячо-батьківських системах;
- уміти добирати й застосовувати адекватні психотерапевтичні методи та техніки відповідно до вікових, індивідуально-психологічних і соціальних характеристик клієнта;

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані

задачі та практичні проблеми у сфері психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК) та спеціальні компетентності(СК)

ЗК1. Здатність застосовувати психотерапевтичні знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної царини дитячої психотерапії та розуміння професійної діяльності дитячого психотерапевта;

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом дитячої психотерапії.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК8. Здатність організовувати та здійснювати психологічну реабілітацію дітей та підлітків, надавати їм психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмні результати навчання

ПР11. Складати та реалізовувати план психотерапевтичного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; володіти базовими психотехнологіями терапевтичного і розвивально-корекційного впливу; встановлювати зв'язки між певною теорією особистості і релевантною їй психотерапевтичною практикою, переваги і обмеження відповідного психотерапевтичного напрямку.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку: синтезувати методи, процедури і психотехніки, запозичені з різних терапевтичних шкіл задля досягнення бажаного психотерапевтичного ефекту, адекватну психологічній проблемі стратегію психотерапевтичної допомоги клієнту з опорою на релевантну концепцію особистості.

ПР18. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя.

ПР21. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя.

ПР 22. Здійснювати психологічну інтервенцію з використанням індивідуальних і групових методів роботи з дітьми та підлітками

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни (3 кредити ЄКТС, 90 годин)			
	Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Лекції	10	
	Практичні заняття	20	
	Самостійна робота	60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий

	сьомий	С4 Психологія	четвертий	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Сам.роб.
Тема 1. Культурно-історичні умови розвитку та організаційно-деонтологічні засади психотерапії дітей та підлітків 1. Історія розвитку дитячої та підліткової психотерапії. Українська школа дитячо-юнацької психотерапії УСП. 2. Предмет, завдання та принципи психотерапії дітей та підлітків. 3. Дитяча психотерапія в структурі психологічної допомоги. 4. Специфіка роботи дитячого психотерапевта та її відмінність від допомоги дорослим. 5. Основні психотерапевтичні напрями (модальності). 6. Етичні норми діяльності психолога та проблеми дитячої психотерапії. Поняття про згоду на основі інформованості. 7. Роль супервізії у професійному розвитку психолога.	1	2	6
Тема 2 Особливості дитячої психотерапевтичної практики 1. Вікові особливості емоційного, когнітивного та соціального розвитку дитини. 2. Кризи дитинства та підліткового віку як об'єкт психотерапевтичного впливу. 3. Принципи діяльності психолога у віковій психологічній корекції, за С. Кузіковою 4. Організація та проведення психологічної корекції з дітьми: етапи, завдання. 5. Групова психотерапія дітей та підлітків: мета, структура та етапи проведення групових занять. 6. Консультування батьків, їх участь у корекційній роботі, труднощі та правила взаємодії. Етичні аспекти (конфіденційність, інформована згода, безпека).	1	2	6
Тема 3. Психодинамічна традиція в дитячій психотерапії 1. Основні концепти динамічної дитячої психотерапії та особливості застосування дитячого психоаналізу (А. Фройд, М. Кляйн, Д.Віннікот). 2. Принципи застосування різних видів і методів дитячої та підліткової психотерапії у руслі психодинамічного підходу; 3. Специфіка процесу взаємодії з дітьми в дитячому психоаналізі. 4. Символічна гра та робота з несвідомим. 5. Обґрунтованість і доцільність застосування певних терапевтичних технік, компенсаторні можливості розвивальних психотехнік. 6. Метод піскової психотерапія (sand-play).	1	2	6
Тема 4. Когнітивно-біхевіоральний напрям психотерапії дітей і підлітків 1. Особливості застосування когнітивно- поведінкової	1	2	6

терапії (КПТ) у роботі з дітьми та підлітками. 2. Когнітивно-поведінкова ігрова терапія. Типові методики КПТ. Моделі адаптивних копінг-механізмів. 3. Навички діалектичної поведінкової терапії для подолання тривожності та страхів у дітей. 4. Когнітивно-поведінкові методи корекції агресивності в дітей. 5. Специфіка застосування КПТ у роботі з дітьми з низькою самооцінкою. 6. Когнітивно-поведінкові технології формування навичок саморегуляції та позитивного мислення в дітей та підлітків			
Тема 5. Екзистенційно-феноменологічна орієнтація психотерапії дітей і підлітків 1. Загальна характеристика гуманістично-екзистенційного підходу (основні ідеї гуманізму, концепція самореалізації А. Маслоу). 2. Роль психолога у створенні терапевтичного простору для дитини в гуманістичній психотерапії. 3. Клієнт-центрований підхід у роботі з дітьми та підлітками (концепція К. Роджерса). Терапія прийняття та безумовна позитивна увага. 4. Екзистенційний вимір дитячого розвитку. Відчуття сенсу, свободи, відповідальності. 5. Тема самотності, смерті та вибору в підлітковому віці. 6. Психологічна допомога дитині при переживання горя. Динаміка переживання горя. 7. Можливості та обмеження екзистенційного підходу у дитячій психотерапії.	1	2	6
Тема 6. Ігрова терапія як провідний метод психологічної допомоги дітям 1. Історія становлення ігрової терапії (А Фройд, М. Кляйн, В. Екслейн, Д. Віннікот). 2. Основні напрями ігрової терапії: психоаналітична, клієнт-центрована, когнітивно-поведінкова, системна сімейна терапія. 3. Види ігрової терапії: недирективна і директивна ігрова терапія. 4. Вимоги до особистості ігротерапевта. 5. Структурована ігрова терапія. Іграшки та матеріали. 6. Перелік основних іграшок та матеріалів у терапевтичному кабінеті. 7. Принципи ігрової терапії. Правила, яких треба дотримуватися в ігровій терапії. 8. Ігрова методика десенсибілізації страху в дітей.	2	2	6
Тема 7. Арттерапевтичні методи у роботі з дітьми та підлітками 1. Можливості використання творчості як ресурсу психічного розвитку особистості дитини 2. Структура арттерапевтичного заняття 3. Аналіз арттерапевтичних технік та ігор. 4. Застосування проєктивних арттерапевтичних методик з дітьми і підлітками. Малюнкова терапія 5. Казкотерапія. Правила створення лікувальної казки	2	2	6

(алгоритм універсальної казки). 6. Методика «шлях героя» в казкотерапії 7. Рекомендації до застосування музикотерапії в роботі з дітьми та підлітками.			
Тема 8. Психотерапія травматичного досвіду у дітей та підлітків 1. Робота психолога з наслідками психологічних травм, втрат, насильства, воєнного досвіду. 2. Використання стабілізаційних технік та ресурсного підходу в роботі з дітьми та підлітками. 3. Метод травмотерапії. Посттравматичний стресовий розлад у підлітків і дітей. Поширеність ПТСР (за критеріями DSM-IV). Розвиток і протікання. 4. Ризик і прогностичні фактори. Функціональні наслідки ПТСР. 5. Посттравматичний стресовий розлад у підлітків і дітей старше 6 років. 6. Посттравматичний стресовий розлад у дітей 6 років і молодше. 7. Діагностичні особливості. Супутні особливості, що підтримують діагностику.	1	2	6
Тема 9-10 Аналіз психотерапевтичних вправ. Робота з терапевтичними випадками (sole-case)	-	4	12

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття (усна відповідь)	30
Самостійна робота (Крок 2 дистанційної платформи)	30
Індивідуальні завдання (Крок 3. Експрес-тестування)	40
Залік	100
Максимальна кількість балів	100
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Проводиться згідно з Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) визначається як сума оцінок за поточний контроль знань та результатів складання змістових модулів. У залікову відомість виставляється підсумкова оцінка за стобальною, національною (“зараховано”, “незараховано”) шкалами та шкалою ECTS. 1 – 25 - незараховано (F), 26 – 49 балів – незараховано (FX) з можливістю повторного складання; 50 – 59 – зараховано (E) 60-69 – зараховано (D) 70 – 79 – зараховано (C) 80-89 – зараховано (B)

	90 – 100 балів – зараховано (А).
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова залікова оцінка розраховується та виставляється викладачем і оголошується здобувачам вищої освіти на останньому практичному занятті. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, здають письмові роботи і завершують тестування з навчальної дисципліни не пізніше ніж за два тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Практичні заняття	У межах запланованих практичних занять є обов'язковими усні відповіді, які оцінюються як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно в 100-бальній системі. Обов'язковим є письмове виконання трьох експрес-тестів (Крок 3 на дистанційній платформі). Результат оцінюється як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно» в 100-бальній системі. В оцінюванні усних чи письмових відповідей та тестових завдань враховується: - повнота знань (чи знає студент матеріал з даної теми в загальному аспекті); - якість знань (як глибоко розуміє студент теоретичний і практичний зміст усіх понять, наскільки свідомо було засвоєно основні поняття й правила); - вміння застосовувати набуті знання до розв'язання практичних завдань; - знання основних положень стандартів, правильність використання термінології; - вміння викласти засвоєний матеріал правильною літературною мовою. Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який під час формулювання відповіді застосовує творчий підхід, самостійне залучення знань, одержаних з додаткової літератури, узагальнює знання одержані під час вивчення дисципліни. Оцінка «відмінно» передбачає глибину засвоєння навчального матеріалу, культуру мислення й мовлення, вільне користування термінологією, вміння застосувати знання теоретичних основ на практиці. Студент дає свідомі, правильні, повні відповіді на поставлені запитання, точно формує означення й теоретичні положення. Студент, якому виставляється оцінка «відмінно», має виявити глибокі знання з предмета, загальний високий рівень грамотності, високу ерудицію. Оцінки «дуже добре» й «добре» виставляються студенту, який міцно засвоїв програмний матеріал, уміє грамотно його викласти, не допускає істотних помилок у формулюванні відповідей на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом із дисципліни, знає наукову й довідкову літературу з проблем навчальної дисципліни. Різниця порівняно з найвищим балом виявляється в тому, що знання студентів мають характер обмеженості, не виявляється рівень творчого володіння навчальним матеріалом, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей. Студент глибоко й свідомо розуміє теоретичний матеріал, але нечітко формулює правила, допускає недоліки, які може самостійно виправити. Культура мови висока. Оцінки «задовільно» й «достатньо» ставляться за низький рівень якості засвоєння теоретичних знань, але виявлену

	здатність дати неповні відповіді на всі поставлені запитання. Студент виявляє теоретичні знання, демонструє певну самостійність у викладенні навчального матеріалу, проте робить це поверхнево із застосуванням певних штампів у відповідях, висновки сформульовані вузько. Не повністю ознайомлений з додатковою навчальною літературою. Має обмежені знання фактичного матеріалу, допускає суттєві неточності в формулюваннях, порушує послідовність у викладенні навчального матеріалу. Студент допускає помилки у відповідях, неправильно формулює те чи інше положення, після вказівок і зауважень викладача частину помилок і недоліків не може самостійно виправити. Культура письмового та усного мовлення, точність викладення мають певні вади, хоча і є мінімально достатніми. Оцінки «незадовільно» й «неприйнятно» виставляються студентові, який не засвоїв значної частини програмного матеріалу, допускає істотні помилки в формулюванні відповідей на запитання, на окремі з них не дає відповіді. Не здатен використати наявні знання програмного матеріалу на практиці. Студент не володіє навчальним матеріалом, формально відповідає на окремі запитання, йому важко відповісти на додаткові запитання.
Самостійна робота	Крок 2 на дистанційній платформі. Завдання 1-3 (обов'язкові для виконання). Деталізуючи критерії та нормативи оцінювання самостійної роботи студентів з дисципліни «Психотерапія дітей та підлітків», виходимо з умовного поділу помилок на власне помилки та недоліки. Помилками вважаються огріхи, допущені у письмових відповідях, що спотворюють або зовсім змінюють зміст означення, положення, твердження. Якщо помилка повторюється в роботі, це свідчить про незнання або нерозуміння студентом певного положення і її вважають однією помилкою. Помилки свідчать про істотні прогалини в знаннях студента. Недоліками вважаються огріхи, які є наслідком неухайності або неохайності студента під час відповіді та мають другорядне значення. Три недоліки прирівнюються до однієї помилки. В оцінюванні відповідей встановлюються такі вимоги: 5 балів (відмінно) виставляються, коли у відповіді допущено не більше одного недоліку; 4 бали (дуже добре та добре) – коли в роботі помилок немає, але допущено не більше трьох недоліків, що прирівнюються до помилки; 3 бали (задовільно) – коли в роботі допущено не більше 4 недоліків або зроблено дві помилки; 2 бали (достатньо), коли в роботі допущено більше трьох помилок, 1 бал (незадовільно) – коли в роботі допущено більше чотирьох помилок, бали 0-0,9 – коли в роботі немає правильно виконаних завдань без помилок і недоліків й така роботане зараховується.
Мультимедійні презентації	В оцінюванні мультимедійних презентацій встановлюються такі вимоги: бали 9-10 – «відмінно»; 7-8 – «добре»; 5-6 – «задовільно», 3-4 – «незадовільно», 0-2 – робота не зараховується. Критерії оцінювання мультимедійних презентацій (максимальний бал – 10): - структура (кількість слайдів відповідає змісту і тривалості

	виступу; наявність титульного слайду і слайда з висновками) – 1 бал; - наочність (ілюстрації доброї якості, з чітким зображенням, текст легко читається; застосовуються засоби наочної інформації (схеми, рисунки, діаграми тощо) – 1 бал; - дизайн та налаштування (оформлення слайдів відповідає темі; для всіх слайдів презентації застосовується ідентичний шаблон оформлення; текст сформатовано за шириною – 1 бал); - зміст (презентація добре структурована і відображає основні етапи дослідження (проблема, мета, гіпотеза, хід роботи, висновки, ресурси); містить повну, зрозумілу інформацію по темі роботи; орфографічна та пунктуаційна грамотність – 2 бали; - вимоги до виступу (виокремлено та сформульовано головні ідеї, на яких базується презентація; немає дублювання тексту на слайдах та у виступі; доповідач вільно володіє матеріалом, чітко і зрозуміло висловлюється; впевнено і коректно відповідає на запитання та зауваження аудиторії; не виходить за межі встановленого регламенту – 2 бали; - стиль презентації (збалансоване використання і тексту, і зображення для передачі думок; емоційний контакт з аудиторією; креативність доповідача – 2 бали; - реакція аудиторії (відповідає моделі споживацької поведінки AIDA (Attention, Interest, Desire and Action); візуальні ефекти для розміщення тексту та ілюстрацій не перешкоджають сприйняттю змісту; вдало аргументовані ідеї підтримують цікавість аудиторії – 1 бали.
Індивідуальне (творче) завдання	Оцінка за виконання цього завдання виставляється за національною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». «Відмінно»: - творчий підхід до засвоєного матеріалу, послідовна, правильна і повна відповідь; - вміння аналізувати факти і події, застосовуючи отримані психологічні знання в конкретних ситуаціях; - вміння прогнозувати результати від прийнятих рішень щодо врегулювання проблемної ситуації. «Добре»: - у відповіді зроблено деякі непринципові помилки несуттєвого характеру, за наявності повних знань теоретичного матеріалу й вміння обґрунтувати вибір стратегічних альтернатив врегулювання проблемної ситуації. «Достатньо»: - недостатня повнота викладення теоретичного матеріалу, наявність неточностей у розробці практичних рекомендацій щодо врегулювання проблемної ситуації. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу. «Незадовільно»: - відсутність знань з більшої частини теоретичного матеріалу та невміння аналізувати й оцінювати психологічні явища; - несформованість практичних навичок моделювати й розв'язувати типові психологічні ситуації.

Підсумковий контроль	Термін підсумкового семестрового контролю має збігатися з основним графіком навчального процесу на даному курсі. Результати заліку оцінюються у балах (максимальна кількість – 100)

7. Політика навчальної дисципліни

Студентам рекомендується взаємодіяти із викладачем (лектором) упродовж заняття, реагувати на викладений матеріал, формулювати проблемні запитання, виокремлювати незрозумілий контент, надавати зворотній зв'язок.

У процесі викладання навчальної дисципліни передбачено використання таких методів навчання, як:

- ✓ лекції з використанням мультимедійних презентацій;
- ✓ бесіди та дискусії з проблемних, неоднозначних та суперечливих питань;
- ✓ робота в групі – дискусія, рольова гра, колективне обговорення;
- ✓ складання таблиць і структурно-логічних схем засвоюваного матеріалу;
- ✓ аналіз кейсів, кінофільмів, відео, стенограм для унаочнення специфіки психотерапевтичної роботи з клієнтами.

Провідна форма навчання – лекція. За характером логіки пізнання впроваджуються аналітичний, індуктивний та дедуктивний методи. За рівнем самостійної розумової діяльності – проблемний виклад та частково – пошуковий та продуктивно-творчий методи. Передбачено проведення лекційних і семінарських (практичних) занять, самостійне вивчення літератури, офіційних документів та інших джерел, підготовка тематичних доповідей, написання есе, рефлексивний аналіз терапевтичних ефектів.

Структура семінарського (практичного) заняття містить: експрес-тестування чи письмову роботу, питання для обговорення, практичні завдання, дискусію, підведення підсумків та рекомендовану літературу.

Письмові роботи. Виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>, «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>, та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «[Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно. За дотриманням членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «[Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)».

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «[Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)». Рекомендовані освітні платформи: Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra.

Індивідуальний графік навчання становить форму організації навчання здобувача

вищої освіти, при якій дисципліна вивчається ним самостійно, у тому числі з використанням технологій і засобів дистанційного навчання, зокрема обов'язковими є тестування (Крок 3), виконання завдань 1-2 (Крок 2).

Додаткові бали присуджуються: за участь у науково-дослідній роботі (участь в конференції, підготовка публікацій і виступів – максимально 5 балів), підготовка есе (максимально 3 бали).

Ресурсне забезпечення

Мультимедіа, комп'ютери, використання цифрових систем управління навчанням – D-learn; використання онлайн навчального контенту – Google Meet, Cisco Webex Meetings, Zoom, Microsoft Teams, YouTube та сучасного інструменту для створення цифрового навчального контенту Microsoft PowerPoint.

8. Рекомендована література:

1. Christiane Brems, Christina H. Rasmussen. A Comprehensive Guide to Child Psychotherapy and Counseling, Fourth Edition 4th Edition. Allyn and Bacon, 2009. 416 p.
2. Mazur, Piotr; Kondur, Oksana; Budnyk, Olena; Nikolaesku, Inna; Parkulab, Oksana; Lazarovych, Nadiia y Grebeniuk, Nataliya. Artistic and aesthetic preferences of adolescents in Ukraine and Poland. Revista Inclusiones Vol: 7 num Especial (2020): 593-607. (WoS).
3. Андреас Крюгер. Перша допомога травмованим дітям. Київ, 2023. 200 с.
4. Дитяча та юнацька психотерапія: теорія і практика в сучасних наукових дослідженнях / за загальною редакцією Галини Католик. Львів : Астролябія, 2012. 298 с.
5. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
6. Коен Д., Маннаріно Е., Деблінджер Е. Психотерапія з дітьми та підлітками, які пережили травму і втрату. Львів, 2016. 264 с.
7. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : Навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2016. 304 с.
<https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9286/>
8. Лайза У. Файфер, Аманда Краудер, Трейсі Елсенраат, Роберт Хал. Практична когнітивно-поведінкова терапія для дітей та підлітків. Київ : Найковий світ. 2023. 240 с.
9. Паркулаб О.Г. *Екзистенційний підхід до психологічної профілактики і корекції дитячої агресивності* / Аксіопсихологія людської деструктивності: від анатомії до профілактики : монографія / за заг. ред. З.С. Карпенко / ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ, 2016. Розд. 6. С. 172-192.
10. Паркулаб О.Г., Шпет Я.В. Вплив професійної діяльності на особистість психолога: феномен вигорання та його профілактика. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. Вип. 8. Львів, 2021. С.125-132.
11. Психотерапія з психокорекційною роботою. Навчально-методичний посібник. / Автор-упорядник Михальченко Н.В. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. 236 с.

Викладач Паркулаб Оксана Григорівна, доцент кафедри психології розвитку

